

Faglig forankring i Pioner Barnehager

Vi skaper fremtiden

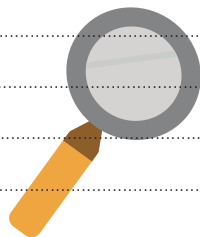
Pioner
barnehager

Innhold:

Faglig forankring i Pioner Barnehager	s3
Pedagogisk Dokumentasjon	s4
Barnemøter.....	s5
Samlingsstunden	s6
Turer og utelek	s7
Prosjektarbeid - Veien er målet	s8
Måltider	s9
Møblering/Kreative romløsninger	s10
Garderobesituasjonen	s11

Faglig forankring i Pioner Barnehager:

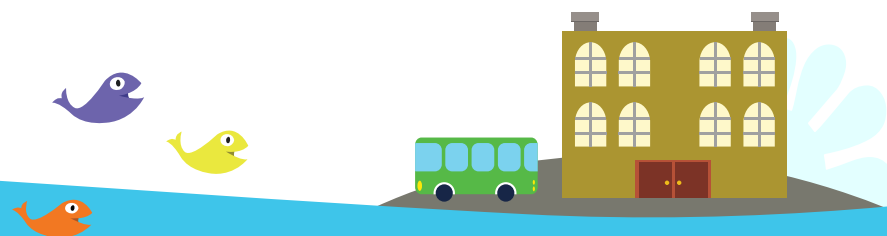
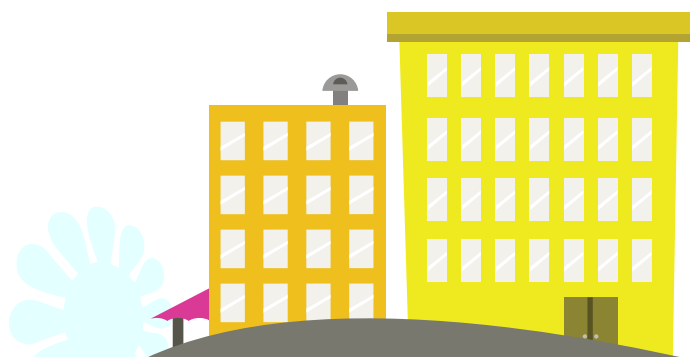
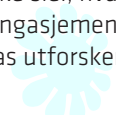
Pioner barnehagers faglige forankring skal gi ansatte, foreldre og omverdenen kunnskap om hvordan vi i Pioner barnehager arbeider hver dag sammen med barna i barnehagene. Den faglige forankringen er utarbeidet i samarbeid med alle i Pioner barnehager. De ansatte er blitt utfordret til å beskrive hvordan våre verdier: Lyttende, engasjert og nysgjerrig gjenspeiles i hverdagen.

Vi ønsker lyttende, engasjerte og nysgjerrige barn og voksne.

Det skal gis stort rom for den enkeltes stemme og forslag fra barn og voksne skal tas på alvor. Vi ønsker at barnehagene legger til rette for et demokratisk, skapende miljø. Dette er noe som hver medarbeider skal tilstrebe å arbeide mot, enten det er i samlingsstund, i matlagings situasjoner eller med barna i uteleken.

I Pioner barnehager er det å være lyttende sentralt. Vi ser på barna som selvstendige, med egne meninger og rettigheter. Vi er svært opptatt av barnas egen kultur og kulturelle uttrykksmåter. For oss er det helt sentralt å være lyttende voksne som er nysgjerrige på barnas ytringer og tar barns medvirkning på alvor.

I Pioner verdsetter vi engasjement i fellesskap og på individnivå. Vi vektlegger at små mennesker trenger stort rom. Å legge til rette for demokrati i barnehagen og gjøre barna til aktive deltakere i et demokratisk samfunn er sentralt i Rammeplan for barnehager og Lov om barnehager. De ansatte skal legge til rette for at barnet sin stemme kommer tydelig frem, ikke bare hva barna sier med ord, men også hva barnet ikke sier, hva de uttrykker i lek og handling. På den måten kan vi stimulere til å skape engasjement, og trygghet hos barna til å uttrykke egne ideer, meninger og å styrke barnas utforskertrang.

Pedagogisk dokumentasjon:

I Pioner barnehager bruker vi pedagogisk dokumentasjon som arbeidsverktøy. Dette er et hjelpemiddel for å fremme ulike oppfatninger og bidra til kritisk refleksjon over praksis, som bidrar til nysgjerrige, engasjerte og lyttende voksne. Eksempler på vårt dokumentasjonsverktøy er praksisfortellinger fra hverdagen. I praksisfortellinger bruker vi hverandres observasjoner og snakker om hva som skjer/har skjedd, hvordan dette påvirker barna/personalet, hva vi kan lære av dette, og til slutt eventuelt gjøre annerledes. Digitale foto brukes mye i hverdagen, bilder av barns lek og prosesser kan hjelpe oss til å huske og reflektere sammen med barna. Refleksjonen sammen med barna handler ikke bare om å se på bildene. Vi snakker om bildene og hvorfor vi valgte å gjøre akkurat dette, hvordan vi gjorde det, og hva dette lærte oss. Bearbeidelsen av bildene kan bidra til at barna gjenopplever aktivitetene, og deler opplevelsene. Vi ønsker lyttende voksne som er bevisste på når og hvordan vi bruker bilder i barnehagen.

Pedagogisk Dokumentasjon:

Vi i Pioner ønsker å dokumentere hverdagen vår gjennom ulike fora som hver barnehage velger. Det kan være månedsavis, ukeavis eller ukebrev. Noe av det vi ønsker å formidle er hvilke tema i barnehagehverdagen vi opptatt av akkurat nå og gi innblikk i hverdagsleken.

For hvert prosjekt skriver vi en prosjektplan. Planen skal gi foreldre og andre et innblikk i hvordan pedagogene og personalet på avdelingen tenker. Den skal vise vår nysgjerrighet på fagfeltet og hvordan vi er lyttende i hverdagen, her og nå med barna. Planen er en god måte for foreldre og andre til å involvere seg i og få et innblikk i barnehagens hverdag.

Barnemøter:

I Pioner barnehager blir det gjennomført barnemøter på 3-6 års - avdelingene en gang i uken. Barnemøtene er en arena for demokrati hvor barna får snakke om uken som gikk, får være med å planlegge kommende uke og et sted hvor en kan bli bedre kjent med barnas hverdag utenfor barnehagen. Vi har fokus på at barna skal lære seg å reflektere og utvikle bevissthet rundt valgene de tar for uken. Vi voksne lytter til hvert barn, noe som innebærer at alle får innflytelse og får komme til orde. Barnemøtet er en arena der hvor barna opplever at vi voksne er støttende og nærværende. Vi gjør barna vant til å tenke gjennom hvordan de opplever ulike situasjoner og de erfarer at andre også er interessert i hva de har å formidle.

Samlingsstunden:

I Pioner barnehager er barna utgangspunkt i samlingsstunden. Dette høres kanskje selvsagt ut, men det er viktig å fremheve at vi skal være lydhøre og lyttende ovenfor barnas ønsker og behov og bruke dette som et utgangspunkt for samlingen. Rekker et barn opp hånden og ber om ordet, skal det bli hørt. Kanskje er det et ønske om å fremføre en sang eller for eksempel fortelle om en tur det har vært på. Slike bidrag må sees på som verdifulle øyeblikk, selv om det kanskje ikke samsvarer med tema for samlingsstunden. Vi skal derfor være voksne som sammen med barna er undrende, nysgjerrige og fleksible i Pioner barnehager. I noen tilfeller kan det være aktuelt å ikke arrangere samlingsstund, dersom det betyr å bryte opp i verdifull lek.

Samlingsstunden skal være engasjerende for gruppen og på barnas premisser. Det er her vi øver på å la barna få uttrykke seg individuelt i fellesskap og dele gode opplevelser som styrker fellesskapsfølelsen. Vi ønsker at samlingsstundene i Pioner barnehager skal være varierte og spennende. Voksne skal tilføre nye sanger, aktiviteter og ha med spennende «vis- og-fortell rekvisitter». I samlingsstunden skal det være rom for spontane innspill fra barna, kanskje de ønsker å fortelle hva de har gjort på i helgen som var? Vi tilstreber å være kreative voksne som tar samlingsstund ute, på turer og der vi måtte befinne oss. På denne måten ønsker vi å inspirere alle barna til å delta aktivt i fellesskapet, samtidig som vi jobber med gruppefølelsen og felles opplevelser.

Turer og Utelek:

Når vi er på tur, ønsker Pioner barnehager voksne som stopper opp og undrer seg sammen med barna. Vi tar oss god tid. Turen der veien er målet, kan godt forandre destinasjon eller rute underveis. Vi stopper gjerne opp sammen med barna og snakker om det vi opplever. Vi ønsker nysgjerrige voksne som studerer og undrer seg sammen med barna. Vi tar i bruk ulike oppslagsverk som bøker og iPad, og lar barna selv dokumentere gjennom bilder som de tar med egne kameraer. Dette gir mulighet for å bearbeide og snakke om opplevelsene senere, i barnehagen eller hjemme med foreldre. Barna møter forståelsesfulle voksne som følger barnas interesser og fokus. Vi lar gjerne barna ta med ting de finner på turen. En rar rot eller noen kongler kan være et fint utgangspunkt for barna til å snakke om turen i neste samlingsstund. Pioner barnehager ønsker lyttende voksne som tar barnas innspill og ønsker på alvor, og lar barna få være med å planlegge turene. Vi begynner turen og forbereder oss på hva som skal skje allerede i garderoben.

Ved å fokusere på den enkelte ansattes interesser, ønsker vi i Pioner barnehager å la de voksne få videreutvikle seg og jobbe med de fagområdene de brenner mest for. Vi ønsker engasjerte voksne som deltar i barnas lek, ruller i gresset og lukter på mosen sammen med barna.

I uteleken ønsker vi aktive voksne som legger til rette for at barn i ulike aldersgrupper kan finne seg til rette i leken på uteområdet.

Prosjektarbeid - veien er målet:

Prosjektarbeid er Pioner barnehagers arbeidsform. Sentralt er barns medvirkning og demokratiske prosesser. Vi lytter til deres interesser og lar dem få ta del i hele prosjektførløpet. Dette krever reflekterte ansatte som følger barnas tempo og er opptatt av deres deltakelse og mestring. Vi skal i fellesskap lære- og være engasjerte sammen med barna.

I Pioner har vi utarbeidet vår egen prosjektveileder til bruk for ansatte i prosjektarbeid. I første delen av prosjektarbeidet velger vi prosjekttema. Her skal vi ut ifra barnas interesser og vår erfaring fastsette hvilket område vi vil fordype oss i.

Når området er valgt, er det tid for undring sammen med barna. Her er det viktig med voksne som lytter og er engasjerte når barna kommer med sine tanker og ideer. Ofte blir tankekart benyttet i denne prosessen. Videre i prosjektførløpet velger vi tittel på prosjektet. Denne skal være fengende og tydelig og ikke for snever. Det er viktig at barna opplever tittelen som engasjerende.

Med bakgrunn i tema for prosjektet, skrives det en prosjektplan. Denne skal inneholde mål og metoder, samt forslag til relevant litteratur og bruk av rammeplan. Planen skal gjøres synlig for foreldre og skal være et verktøy i hele prosjektperioden. Hver barnehage har deretter en tydelig prosjektstart. Dette kan være fellesamlinger eller egne prosjektsamlinger på avdelingene. Innholdet kan variere fra film, drama, sang, barnemøter til refleksjonssamlinger med tankekart. Engasjement og nysgjerrighet er viktige stikkord her.

I gjennomføringsfasen er barns medvirkning, nysgjerrige voksne og engasjement sentralt. Vi evaluerer underveis og har fokus på barnas interesser. Noe av det som gjør prosjektarbeid spennende og lærerikt er at barns utforskertrang ofte leder prosjektet en annen vei enn det som var utgangspunktet.

Dokumentasjon av prosjektet skjer gjennom fora som Facebook, Instagram, blogg, praksisfortellinger, foreldrekafé og bilder.

Måltider:

I Pioner er vi opptatt av at barna skal få et sunt og variert kosthold. Vi skal være gode rollemodeller i måltidsituasjoner, der det er rom for rolige samtaler rundt bordet både ved tilberedning av mat og under måltidet. De voksne skal være tilstede for barna og tilrettelegge for «den gode samtalen».

Det er mye læring og dannelse under måltidsituasjoner. Vi skal ha fokus på god bordskikk, la barna få smøre selv, velge pålegg og ha tilgang på sunne gode råvarer. De skal være delaktige i hele prosessen slik at de får med seg hvor maten kommer fra, hva den er laget av og hvordan den havnet på bordet hos oss. Barna skal få være med å tilberede måltidene, dekke bordet og ha gode opplevelser i hele prosessen. Det er derfor viktig at de voksne er nysgjerrig, lyttende og undrende sammen med barna slik at det gis rom for læring og refleksjon.

Det er utarbeidet en egen kostholdsveileder, som forteller hvorfor det er viktig å satse på kosthold og hvordan satsningen på kosthold gjenspeiler seg i hverdagen til Pionerbarnehagene.

Alle barnehagene er «5 om dagen barnehage». På Vestlandet er vi også med i «Fiskesprell barnehager». Vi skal være med å skape interesse og glede for sjømat hos barn, og sikre at barna får i seg frukt og grønnsaker gjennom dagen.

Opplysningskontoret
for frukt og grønt
frukt.no

Fiskesprell

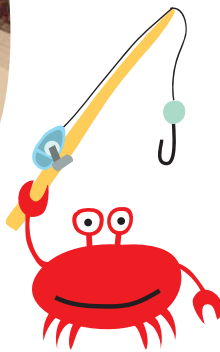
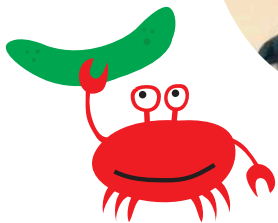

Møblering/kreative romløsninger:

Hvordan vi møblerer og bruker rommene i barnehagen er viktig for barnas skaperglede og kreativitet i lek. I Pioner ønsker vi å ha rom som er omformbare utfra den leken som finner sted og den barnegruppen som går på avdelingen. Hva barna har behov for og interesse for det ene året, er nødvendigvis ikke det samme året etter. Som lyttende voksne observerer vi barns tanker rundt bruk av rommet. Flytter barna dukkekroken til midten av rommet hver dag, er det kanskje der den bør være.

Vi i Pioner barnehager ønsker å ha et bevisst forhold til hvordan og hvem vi møblerer rommet for. Det betyr at vi diskuterer hvor og hvilken tilgjengelighet for eksempel formingsmateriellet har og hvordan vi henger tegninger og dokumentasjon på vegger. Vi søker etter å skape overraskelse og spenning hos barna ved å tilføye nye elementer i lekemiljøet. Dette kan være tøystoff som henger fra tak, eller store bilder på veggen fra prosjektor som viser en jungel, togtunell eller havet. På denne måten kan voksne bidra til rom som er med på å skape flere dimensjoner i leken. Rommene bør derfor innredes med tanke på hvordan barna leker, hva de leker, og være omformbare i forhold til leken som oppstår.

Garderobesituasjonen:

I Pioner barnehager er garderobesituasjonen en viktig del av barnehagehverdagen. I påkledningssituasjonen er gode rutiner sentralt og vi tar oss god tid slik at hvert enkelt barn kan bli sett. En god garderobesituasjon gir rom for motorisk trening og utvikling av sosiale ferdigheter i interaksjonen med andre barn. Skal jeg hjelpe deg med selene på buksen? Hvilken farge har sokkene? Klarer jeg å få på støvlene helt selv i dag? Stunden i garderoben er ikke bare en overgangssituasjon til en ny aktivitet, den er minst like viktig som resten av barnehagehverdagen.

Vi skaper fremtiden
Pioner
barnehager

